

Для коментарів чи іншого зворотного зв'язку заповніть форму:
[форма зворотного зв'язку щодо цієї версії настанови](#)

Версія цього документу для друку: <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/2918?id=ebm00295&format=pdf>

Настанови на засадах доказової медицини.
Створені DUODECIM Medical Publications, Ltd.

Настанова 00295. Діагностика atopії

Автор: Mikael Kuitunen

Редактор оригінального тексту: Heidi Alenius

Дата останнього оновлення: 2016-06-28

Основні положення

- Атопія — це індивідуальна схильність до вироблення надмірної кількості алерген-специфічного IgE. IgE-опосередкована сенсibilізація зазвичай виникає в дитинстві. У багатьох людей із сенсibilізацією, хоч і не у всіх, розвивається atopічна хвороба (як правило, алергічний риніт і астма).
- “Атопічний марш” — це послідовність, за якої atopія спочатку маніфестує у немовляти як atopічна екзема та харчова алергія, пізніше в дитинстві — як алергічний риніт і кон'юнктивіт й, врешті, як астма. Одна людина може мати одне або більше захворювань.

Вибір і строки проведення діагностики

- Анамнез — найважливіший інструмент для діагностики алергії.
- Лікування повинно бути спрямоване на пацієнта, а не на результати обстежень.
- Шкірні прик-тести чи визначення антитіл IgE до поширених інгаляційних алергенів можуть використовуватися для скринінгу atopічної схильності. Позитивний результат вказує на сенсibilізацію. Алергія = підтвердження імунологічної сенсibilізації (зазвичай специфічні IgE) + клінічні симптоми.
- Не слід проводити скринінг харчової сенсibilізації.

Риніт

- При чіткому сезонному (індукованому пишком) риніті [настанова 00864] Allergic rhinitis стан полегшується антигістамінними препаратами, алергологічні дослідження не є обов'язковими.
- При персистуючому або інтермітуючому риніті може виявитися корисним тестування та елімінація будь-яких специфічних алергенів (наприклад, від домашніх тварин).
- Потрібно змінити ставлення до алергії; не слід уникати алергенів без зайвої потреби.
- Якщо розглядати десенсибілізацію [настанова 00302] Алерген-специфічна імуно..., повинна бути підтверджена специфічна IgE-опосередкована сенсибілізація.

Астма

- Базові обстеження включають оцінку алергії: анамнез та основні шкірних тестів або серологічний скринінг IgE до найпоширеніших інгаляційних алергенів.
- Інструкції щодо того, як уникнути контакту з алергенами, слід давати індивідуально в залежності від підтвердженої сенсибілізації та симптомів алергії.

Атопічна екзема і харчова алергія

- Якщо атопічна екзема у немовляти не минає після належного використання медичних мазей проти екземи, слід обстежити на можливість харчової алергії. Харчові продукти можуть відігравати певну роль при важкій атопічній екземі у немовляти, яка уражає обширні ділянки шкіри або проявляється у вигляді спалахів. Основні продукти харчування в раціоні (молоко, пшениця) мають бути оцінені спеціалізованою медичною допомогою, якщо на це настановує анамнез дитини. Дослідження повинні включати шкірні прик-тести, визначення специфічних антитіл IgE та, якщо потрібно, елімінаційний чи провокаційний тест.
- Діагноз харчової гіперчутливості ґрунтується на ретельному зборі анамнезу, елімінаційних та провокаційних тестах із оцінкою симптомів. Необхідно уникати надмірних шкірних або лабораторних досліджень, пов'язаних із їжею.

- У старших дітей atopічна екзема не асоціюється, зазвичай, з алергією (рис. [Зображення 00038](#) |Skin eruption between th...|).
[Зображення 00532](#) |Atopic winter foot"|).
- У дорослих екзема, як правило, безпосередньо не пов'язана з IgE-опосередкованою алергією. У деяких пацієнтів IgE-опосередкована алергія (наприклад, на харчові продукти, тварини, пилок) може безпосередньо загострити atopічну екзему (загострення atopічної екземи, викликаного контактним дерматитом, у відповідь на білок) або мати комбінований ефект відстрочених механізмів (змішана форма). У таких випадках може бути показано шкірні прик-тести або визначення специфічних IgE антитіл. Тим не менше, сенсibilізація завжди повинна інтерпретуватися разом із симптомами.
- Загоєння екземи влітку точно свідчить не на користь харчової алергії.
- Обстеження на харчову алергію: див. у дітей [настанова 00299](#) |Food allergy and hyperse...|, у дорослих [настанова 01072](#) |Food allergy in adults|.
- У дорослих діагноз atopічної екземи, що посилюється харчовою алергією, має базуватися на елімінаційних та провокаційних тестах, а не на тестуванні алергії. Пацієнт не може проводити тестування вдома.
 - Продукти харчування повинні бути еліміновані на 2 тижні. Якщо симптоми вщухають, їх можна повторно ввести, спостерігаючи за виникненням симптомів.
 - Пацієнта слід заохочувати критично та систематично оцінювати зв'язок між харчовими продуктами та atopічною екземою.
 - У багатьох випадках слід повторити провокаційний тест. Якщо з'ясовується, що харчові продукти посилюють екзему, пацієнтові слід рекомендувати періодично повторювати провокаційний тест, оскільки може розвинутися толерантність до продуктів харчування [настанова 01072](#) |Food allergy in adults|.
- Покази до шкірних прик-тестів у пацієнтів з дерматологічними захворюваннями та періодами відміни антигістамінних препаратів, див. [настанова 00260](#) |Діагностичні тести в дер...|.

Настанови

- [Настанова 00864](#). Allergic rhinitis.

- [Настанова 00302](#). Алерген-специфічна імунотерапія.
- [Настанова 00299](#). Food allergy and hypersensitivity in children.
- [Настанова 01072](#). Food allergy in adults.
- [Настанова 00260](#). Діагностичні тести в дерматології.

Зображення

- [Зображення 00038](#). Skin eruption between the toes caused by atopic dermatitis.

Автори та власники авторських прав: Duodecim Medical Publications Ltd Raimo Suhonen

- [Зображення 00532](#). Atopic winter foot"".

Автори та власники авторських прав: Duodecim Medical Publications Ltd Raimo Suhonen

Авторські права на оригінальні тексти належать Duodecim Medical Publications, Ltd.

Авторські права на додані коментарі експертів належать МОЗ України.

Published by arrangement with Duodecim Medical Publications Ltd., an imprint of Duodecim Medical Publications Ltd., Kaivokatu 10A, 00100 Helsinki, Finland.

Ідентифікатор: ebm00295 Ключ сортування: 014.002 Тип: EBM Guidelines

Дата оновлення англomовного оригіналу: 2016-06-28

Автор(и): Mikael Kuitunen Автор(и) попередніх версій статті: Minna Kaila Редактор(и): Heidi Alenius
Лінгвіст(и)-консультант(и) англomовної версії: Hilka Salmén Видавець: Duodecim Medical Publications Ltd
Власник авторських прав: Duodecim Medical Publications Ltd

Навігаційні категорії

EBM Guidelines Allergology Pulmonary diseases Dermatology Otorhinolaryngology

Ключові слова індексу

ісрс-2: S88 ісрс-2: A32 ісрс-2: A92 ісрс-2: R32 ісрс-2: R96 ісрс-2: R97 ісрс-2: S32 mesh: Atopy
mesh: Dermatitis, Atopic mesh: Intradermal Tests mesh: Asthma mesh: Food Hypersensitivity
mesh: Hypersensitivity, Immediate mesh: Immunoglobulin E mesh: Rhinitis, Allergic, Perennial
mesh: Rhinitis, Allergic, Seasonal mesh: sensitization mesh: wheal speciality: Allergology speciality: Dermatology
speciality: Otorhinolaryngology speciality: Pulmonary diseases